

Crist de nou ressuscitat, a l'Argentina

Cap bon favor s'ha fet a Eliseo Subiela, amb la recent distribució a la nostra ciutat de la seva pel·lícula, de l'any 1986, *Hombre mirando al sudeste*. Confés que no en sabia res de res, ni la més mínima referència. Una pel·lícula, vaig dir-me, del director de *El lado oscuro del corazón* s'havia d'anar a veure. Vaig entrar a la sala quan tot just s'acabaven els títols de crèdit de la sessió anterior. Vaig ser a temps de veure que una de les músiques del film era *Vespero de la Beata Virgine*, una obra impressionant de Monteverdi. La cosa no es podia presentar millor.

L'únic consol que em queda és poder dir que Eliseo Subiela ha evolucionat per bé. Almanco si es comparen les dues cintes citades. No n'hi he vista cap altra. Em va parèixer una pel·lícula dolenta de cap a peus, amb ben pocs elements que se'n puguin salvar. He vist que algun crític que m'és amic no la deixava gens malament en algun paper. Estic d'acord amb ell només en l'enfocament de la follia del protagonista. No la veig, al meu parer, ben aprofitada pel director. Un personatge que viu un món del tot aliè al nostre, que se sent membre d'una estranya comunitat més o manco ultraterrena, que té unes qualitats innates per a la música (està bé que faci d'organista de la capella del manicomi, però que s'atrevesqui a dirigir la *Novena de Beethoven* és passar-se un pèl; els déus no solen ser tan generosos), uns poders ocults (a vegades també usats amb una filantropia pròpia de la mare Teresa de Calcuta). Un personatge, en fi, que hagués pogut servir de pretext per massacrar la lògica racional del nostre món. Supòs que aquesta és, d'altra banda, la intenció última de Subiela. El millor és pot ser la relació, que progressa amb un ritme acceptable, pantant la psicologia, els punts de vista, les semblances i les diferències, entre el protagonista i el seu psiquiatre. Fins que arriba un punt en què no es distingeix quin dels dos és el foll de veritat. Poc més mereix destacar-se. Per allò de l'estima que un té a la literatura, afegiu-hi, si voleu, la referència-homenatge a Bioy Casares.

Il·lustres filòsofs varen decretar segons sembla la mort de déu. En alguns casos, no val la pena l'esforç d'inventar-los.

VESCOMTE DE ROBINES

La revisió perpètua

FOTOGRAMA DE LA LLISTA DE SCHINDLER.

Voltaire va titllar Hamlet de vulgar i ara mateix hi ha dos prínceps de Dinamarca a París, un d'ells al temple de la Comédie Française. Shaw digué que Otel·lo era un melodrama, però la tragèdia del moro venecià es representa avui a més escenaris que la nòmina completa de l'irlandès. La perspicax «Saturday Review» va despatxar el 1858 Dickens amb un despectiu *no creim que la seva reputació sigui duradora. Els nostres fills s'estranyaran dels motius pels quals els seus antecessors el col·locaren al cap dels novel·listes de la seva època*. La crítica és des de sempre una activitat tan malsana com mudable fins a la contradicció, però el presumpte art de les imatges va batent rècords de revisionisme. Les víctimes més recents d'aquesta ruleta de